

ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΩΝ 2022

*Πραγματικά σήμερα η Παρθένος εγέννησε τον Εμμανουήλ στην Βηθλεέμ.
Ο προφητικός λόγος του Ησαΐα σήμερα έγινε πραγματικότητα.
Μία γη παρθένος είχε γεννήσει τον Αδάμ, αρχηγό της γης.
Μία Παρθένος σήμερα γέννησε τον Αδάμ, αρχηγό του ουρανού (...)
Σήμερα η Θεότητα τυπώθηκε στην ανθρώπινη φύση, ώστε και η ανθρώπινη φύση να
χαραχθεί με τη σφραγίδα της Θεότητας.
(Άγιος Εφραίμ ο Σύρος: Ύμνος 1^{ος}, στα Χριστούγεννα)*

Η ποίηση του Αγίου Εφραίμ του Σύρου (+373) ψάλλει με εικόνες ποιητικές, και ταυτόχρονα θεολογικές, το κεντρικό μυστήριο της χριστιανικής μας πίστης: ο Εμμανουήλ, το δεύτερο πρόσωπο της Παναγίας Τριάδος, γίνεται σήμερα ο Θεός μαζί μας: «έτσι ώστε και η ανθρώπινη φύση να χαραχθεί στη σφραγίδα της Θεότητας». Κατά τις ημέρες αυτές, κατά τις οποίες τόσα και τόσα ποιητικά κείμενα, διαμέσου των ιερών ακολουθιών της Θείας λατρείας, θα μας κάνουν να ψάλουμε το κεντρικό αυτό μυστήριο της πίστεως μας, ας αφήσουμε τα κείμενα αυτά, και προπάντων ο χυμός της πίστης και της χριστιανικής ζωής που αναβλύζει από αυτά τα κείμενα, να μας οδηγήσει στη χριστιανική μας πορεία.

Οι στίχοι του Αγίου Εφραίμ, που σας προτείνω, έχουν μία λέξη, κοινή, που επαναλαμβάνεται στον καθένα από αυτούς: τη λέξη «σήμερα». Είναι μία λέξη που έχει μεγάλη δύναμη, και κάνει το κείμενο παρόν και επίκαιρο στη χριστιανική μας ζωή. Δεν γιορτάζουμε ένα γεγονός τους παρελθόντος, αλλά γιορτάζουμε σήμερα, στη σημερινή χριστιανική ζωή μας, μέσα στην οδυνηρή χρονική περίοδο που ζούμε, γιορτάζουμε το γεγονός ότι: «Σήμερα χαράχθηκε η θεότητα πάνω στην ανθρώπινη φύση, έτσι ώστε και η ανθρώπινη φύση να χαραχθεί πάνω στη σφραγίδα της Θεότητας».

Η Θεολογική ποίηση (ή αν θέλετε: η ποίηση της Θεολογίας), μας οδηγεί να ψάλλουμε και να γιορτάζουμε την πίστη μας με μία προσέγγιση γαλήνης-ειρήνης και ωραιότητας. Οι δύο όψεις, η ειρήνη και η ωραιότητα, οι οποίες στις ημέρες μας δεν λέω ότι λησμονούνται αλλά ασφαλώς αφήνονται κατά μέρος. Η γαλήνη-ειρήνη είναι ένα δώρο, το οποίο ο Κύριος κάνει σ' εμάς τους χριστιανούς, άντρες και γυναίκες, μας κάνει ικανούς να δημιουργούμε, να κάνουμε γύρω μας, και με τους άλλους, αυτή την γαλήνη-ειρήνη· δεν πρόκειται για μία απλή απουσία κάθε πολεμικής, κάθε αντιπαράθεσης, αλλά για ένα αληθινό συνώνυμο της «άνωθεν ειρήνης», για την οποία ικετεύουμε στη Θεία λατρεία· δεν είναι αυτή η ειρήνη μία απλή σιωπή ή κατάπαυση των όπλων, αλλά ανοικοδόμηση γεφυρών, ανοικοδόμηση καλών σχέσεων, η οποία δίνει στους άλλους, σε όλους τους ανθρώπους, ένα καλό λόγο, ένα ωραίο λόγο, τον Λόγο του Εμμανουήλ, ο Λόγος αυτός είναι το Ευαγγέλιο της συγνώμης, της συμφιλίωσης της ανοικοδόμησης, της ειρήνης. Στη βυζαντινή λατρεία πολλές φορές «ζητούμε από τον Κύριο έναν άγγελο ειρήνης, πιστό οδηγό, φύλακα των ψυχών και των σωμάτων ημών». Αυτός ο άγγελος της ειρήνης για μας είναι ο ίδιος ο Κύριος, ο οποίος μας οδηγεί και μας φυλάτει στη χριστιανική μας πορεία.

Οι λατρευτικές μας τελετές είναι τόπος γαλήνης-ειρήνης, όπως και τόπος ανικανότητας. Τόσες και τόσες φορές έχω ζήσει την εμπειρία: σε στιγμές αγωνίας, αναταραχής, δυσκολίας, η λατρευτική τελετή, όπως και ο τόπος της τελετής, η εκκλησία όπου τελείται, με την φιλόξενη ωραιότητα της, σαν τα μητρικά σπλάχνα που ανανεώνουν, γίνεται τόπος ειρήνης, και γαλήνης. Η εκκλησία η οποία τελεί και όπου τελείται η ίδια η Θεία λατρεία, έχει ασφαλώς μία θεραπευτική διάσταση στη ζωή μας· αλλά πάνω απ' όλα έχει και πρέπει πάντοτε να έχει, μία διάσταση πνευματικής θεραπείας, πνευματικής ανανέωσης, πνευματικής αναδημιουργίας. Γιατί μέσα στην πίστη μας γνωρίζουμε και ομολογούμε ότι «Σήμερα η Παρθένος φέρνει στο φως τον Αδάμ ... σήμερα η ανθρώπινη φύση μας χαράσσεται στη σφραγίδα της θεότητας».

Αυτά τα φετινά μας Χριστούγεννα του 2022, θα πρέπει να τα ζήσουμε με το κλειδί της γαλήνης-ειρήνης και της ωραιότητας, παρά την παγκόσμια κατάσταση κρίσεων και πολέμων χρησιμοποιώ θεληματικά τον πληθυντικό αυτών των λέξεων, γιατί οι πόλεμοι συνεχίζουν να υπάρχουν, και μάλιστα πάρα πολλοί μέσα στον κόσμο μας. Ζούμε μία κατάσταση κοινωνικών, πολιτικών και οικονομικών κρίσεων σε όλο τον κόσμο, και ιδιαίτερα στην Ευρώπη μας, την δοκιμαζόμενη από τον πόλεμο, από διαιρέσεις, από έλλειψη αλληλεγγύης σε τόσους και τόσους τομείς.

Κατά τη στιγμή ετούτη θέλω να σας προτρέψω όλους, εσάς τους πιστούς της Αποστολικής Εξουσίας, Έλληνες, Ουκρανούς, και Χαλδαίους, πιστούς της μοναδικής μας Εκκλησίας, και τόσους άλλους πιστούς που ζείτε σ' αυτή την μικρή Εκκλησία μας στη καρδιά της Ελλάδας, και τόσους άλλους ακόμα που μας περιβάλλετε με εκτίμηση και φιλία.... Θέλω να σας προτρέψω να μην επιτρέψετε να νικηθείτε από τον φόβο και την απελπισία: φόβο και απελπισία που τόσες φορές ανθίζουν στην καρδιά μας, η οποία όπως γνωρίζουμε είναι

μία καρδιά αγαπημένη και λυτρωμένη από τον Κύριο. Το να μην αφήσετε τον εαυτό σου να ξεπεραστεί και από τον φόβο του άλλου, του αδελφού, και επομένως να μην αφήσετε τον εαυτό σου να πάει στην απόρριψη, να κλείσει, σχεδόν ο άλλος, ο αδελφός ήταν απειλή. Είμαστε μία Εκκλησία του Χριστού, Έλληνες, Ουκρανοί και Χαλδαίοι, μια Εκκλησία στην οποία κανείς δεν είναι πρώτος και κανείς δεν είναι τελευταίος, στην οποία κανείς δεν πρέπει να κατακλύζει τον άλλο ή να αισθάνεται συγκλονισμένος, στην οποία κανείς δεν πρέπει να ξεχνά ή να αποκλείει τον άλλο, τον αδελφό για τον οποίο ο Χριστός πέθανε και αναστήθηκε.

Κρατηθείτε σ' αυτό το σήμερα μας από τη γαλήνη- ειρήνη και ωραιότητα: πραγματικότητες που αναβλύζουν από την ωραιότατη Θεία λατρεία μας, στις ωραιότερες εκκλησίες μας·πραγματικότητες που αναβλύζουν από το Ευαγγέλιο, κηρυττόμενο, ακουόμενο, υποδεχόμενο στη χριστιανική μας ζωή. Θα πάμε στην εκκλησία, θα ακούσουμε το Ευαγγέλιο, θα ψάλλουμε κείμενα ωραία, τα οποία θα μας οδηγήσουν ασφαλώς στην γαλήνη- ειρήνη, και στην ωραιότητα εκείνη για την οποία σας μίλησα. Και μόνο το γεγονός ότι πάμε στην Εκκλησία και ακούμε το Ευαγγέλιο θα είναι μία πρόσκληση να κηρύττουμε αυτό το Ευαγγέλιο.

Κατ' αυτήν την περίοδο της δοκιμασίας, αλλά πάντοτε περίοδο που αγγίζει τη ζωή μας ως χριστιανών, και αποκλειστικά ως χριστιανών, ας προσπαθήσουμε να μην είμαστε άντρες και γυναίκες της κριτικής, της φλυαρίας, των παραπόνων, που γεννούν μέσα μας την πικρία της καρδιάς μας- καθαρά αντίθετη στη γαλήνη-ειρήνη και ωραιότητα για τις οποίες σας μιλώ, και εναντίον των οποίων δυστυχώς μπορούμε να πέσουμε συχνά, ως άντρες και ως γυναίκες του χριστιανισμού. Με τον τρόπο αυτό αντί να γινόμαστε οικοδόμοι, γκρεμίζουμε την ειρήνη: τα σφάλματα είναι των άλλων, και εμείς απαντούμε με τις κριτικές μας, που δεν είναι καθόλου εποικοδομητικές-τα σφάλματα είναι των άλλων, και τα αντιμετωπίζουμε με τα παράπονά μας. Ο Πάπας Φραγκίσκος μίλησε συχνά για τις φλυαρίες, παρουσιάζοντας τες ως ένα από τα ελαττώματα που μπορούν να χτυπήσουν τους ανθρώπους της Εκκλησίας. Προσωπικά, προσθέτω επίσης θλίψη, θρήνο. Τα λόγια των Πατέρων της Ερήμου συχνά προειδοποιούν τους μοναχούς, όλους τους Χριστιανούς, να μην βυθιστούν στη θλίψη που δεν χτίζει αλλά κατεδαφίζει.

Ας ζητήσουμε από τον Κύριο να μας κάνει άντρες και γυναίκες «οικοδόμους και όχι γκρεμιστές της ειρήνης». Να είμαστε άντρες και γυναίκες της Εκκλησίας, οικοδόμοι της ειρήνης, όπως μας το ζητά ο ίδιος ο Κύριος στο Ευαγγέλιό του. Να είμαστε άντρες και γυναίκες παρηγορίας. Να είμαστε άντρες και γυναίκες εποικοδομητικοί, με τη δυνατή έννοια της λέξης, δηλαδή αντί των παραπόνων, που μας επαναφέρουν σε ένα στείο παρελθόν, να ξέρουν να πουν ένα λόγο ενθαρρυντικό, ένα λόγο που οικοδομεί το μέλλον και εδραιώνει την ελπίδα. Άντρες και γυναίκες που οικοδομούν τη γαλήνη-ειρήνη και την ωραιότητα. Να βλέπουμε στον άλλον όχι αυτό που τον κάνει διαφορετικό από εμάς, στη γλώσσα, στην εθνικότητα, στην προέλευση, ακόμα και στην ανθρωπίνη και διανοητική καλλιέργεια, αλλά

στον άλλο να βλέπουμε πάντοτε τον αδελφό μας, για τον οποίο ο Χριστός πέθανε και αναστήθηκε.

Κατά τα φετινά Χριστούγεννα σας προτρέπω να είστε άντρες και γυναίκες βαθιά επηρεαζόμενοι από τον Λόγο του Θεού, που ενσαρκώθηκε για μας, γεννήθηκε στη φτώχεια ενός σπηλαίου, και στη φτώχεια ενός κόσμου δοκιμασμένου από τον πόλεμο. Στέλνω αυτήν την ποιμαντορική επιστολή, που είναι η τελευταία του 2022, σε όλους τους πιστούς της Εξαρχίας μας. Την στέλνω επίσης και σε όλους τους φίλους, που ενώνονται μαζί μας στην κοινή πίστη και στην κοινή ελπίδα. Στις ποιμαντορικές μου επιστολές του παρόντος έτους επέμεινα πολλές φορές σ' αυτήν την άποψη, την οποία θεωρώ θεμελιώδη, δηλαδή στο να είμαστε άντρες και γυναίκες ειρήνης και εκκλησιαστικής κοινωνίας. Αυτήν την άποψη την θεωρώ ακρογωνιαίο λίθο, και όχι μία ασήμαντη πέτρα στην καθημερινή χριστιανική μας ζωή στην Ελλάδα, και συγκεκριμένα στην Εξαρχία μας.

Γιατί: *«Πραγματικά σήμερα η Παρθένος εγέννησε τον Εμμανουήλ στην Βηθλεέμ. Ο προφητικός λόγος του Ησαΐα σήμερα έγινε πραγματικότητα. Μία γη παρθένος είχε γεννήσει τον Αδάμ, αρχηγό της γης. Μία Παρθένος σήμερα γέννησε τον Αδάμ, αρχηγό του ουρανού (...) Σήμερα η Θεότητα τυπώθηκε στην ανθρώπινη φύση, ώστε και η ανθρώπινη φύση να χαραχθεί με τη σφραγίδα της θεότητας».*

π. Εμμανουήλ Νιν

Αποστολικός Έξαρχος